

Élő kövek

1 Péter 2.5

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XX./ 3. sz. 2021. Ikrek hava

NEPOMUKI SZENT JÁNOS (1350-1393)

TEMPLOMUNK PATRÓNUSA, VÉDŐSZENTJE

Közép-Európában sok hídon látható az a többnyire barokk stílusú szobor, amely egy keresztet magához ölelő és a kezében a mártíromság pálmáját tartó pap alakját formázza. Lábánál esetleg egy kis angyal, aki mutatóujját az ajkára tevén csöndre, hallgatásra inti magát és másokat. A hidak szentje és a gyónási titok vértanúja ő: Nepomuki Szent János.

Családi neve Wolfflin János, aki a dél-csehországi Pomuk (ma Nepomuk) kis városában született 1350-ben. A jogvégzett kitűnő hitszónokot és gyóntatót egész Prága jól ismerte és szerette. A királyné is őt választotta gyóntatójának.

IV. Vencel cseh király eleinte jóakarató és igazságos uralkodó volt. Miután összeesküvők meg akarták mérgezni, fölgőgyulása után –érthetően- bizalmatlanná és agresszívvá lett. Rosszakaró bajkeverők gyanakvást ébresztettek benne hitvese hűségét illetően, ő pedig a gyóntatótól akarta megtudni, mit gyónt neki a felesége, megcsalta-e őt. Miután az érseki helynök, János nem volt hajlandó beszélni a nej gyónásáról, a király próbálta őt hízalgő ajánlatokkal megkísérteni és szóra bírni: a jól jövedelmező visehrádi apátsággal és a püspöki méltóság elnyerésével akarta ezt nála elérni, de mindhiába. Ezért előbb megkínóztatta, majd a Moldva folyóba dobták az összekötözött papot 1393. május 16-án. Éjszaka a víz fölött csodás fény jelezte a királynénak és a népnek, hol keressék a holttestet. Egy másik változat szerint a Moldva úgy leapadt, hogy könnyedén megtalálhassák. A prágai Szent Vitus-főszékesegyházba temették. Szentté avatási processzusa már a XVI. században megkezdődött, de csak 1729. március 19-én fejeződött be XIII. Benedek pápa döntéséből, minthogy János pap kultusza a huszita mozgalom és a harmincéves háború ellenére is egyre csak nőtt. Szobra ma is ott áll a prágai Károly-hídon, kezében kereszttel és pálmával. Rákoscsabai főplébániaemplomunk főoltárképén egy ismeretlen festőművész megdicsőülését, alul pedig mártíromságát festette meg 1741-ben. Két ereklyéjét a templombúcsú napján és nyolcadában tisztelhetjük.

VÉDŐSZENTÜNK VÉGZETÉNEK HAGYOMÁNYOS TÖRTÉNETE

Vencel király udvari társaságával a prágai Hradzsínban (a várban) lakomázott. Mindenki ledermedt, amikor a király a szakácsért dühödten kiáltott. Minthogy a sült kappant nem találta megfelelőnek, a szakácsot húzatta nyársra, hogy süssék meg jobban, mint ő a kappant. Senki sem mert ellenszegülni a szeszélyes uralkodónak.

Erre fölállt János kanonok, a királyné gyóntatója, aki mélyen meghajolt a király előtt, és nyomatékosan kérte a parancs visszavonását a királytól. Vencel haragja még jobban fölhogadt, és megparancsolta az őrségnek, hogy vessék a papot is a börtönbe. A király így akarta megtörni, mert már többször ellentmondott neki. Pár nap múlva hivatta a király, és barátságosan fogadta Jánost. –Kedves barátom-, mosolygott a király, bánom gorombaságomat. De hát mi ütött beléd, hogy az udvari nép előtt ellentmondj nekem? No, de hagyjuk a dolgot. Egyébként azért hivattalak, hogy megmondjam: püspöki széket szánok neked vagy a visehrádi apátságot. Tudod, hogy ezzel a hivatallal együtt jár a királyi kancellár cím és évi százezer arany jövedelem. Nem, ne is ellenkezz! Megjutalmazom én az érdemet. Egyébként meg jelentették nekem, hogy a feleségem gyakran gyónik neked, és csak soká távozik

onnan. Aggódok érte! Rövid hallgatás után a király folytatta: -Talán tudsz nekem fölvilágosítást adni ezen hosszú gyónásokról? –Mindenben engedelmességek, de a gyónási titok pecsétjét őriznem kell. –Tudd meg, János úr –gurult dühbe Vencel-, hogy országomban csak egy olyan pecsét van, amellyel törődöm, és az az enyém. Ki vele hát, mit tudsz? Titoktartásom felől biztos lehetsz. –Egy papnak erre csak egy válasza lehet: Nem, és nem! –ismételte csöndesen János. –De ha a király parancsolja! –sziszegte Vencel, és a harag pírja öntötte el arcát. –Isten akkor is tiltja! Erre Jánost visszavitték a börtönbe, ahol szörnyű kínokat kellett elviselnie. Az uralkodó még egyszer rátámadt. Ígéreteket tett, fenyegetett, ütött, sőt égő fáklyával sütögette János megkínzott testét. Végül a király dühösen így kiáltott: -Reszkess! Ha nem nyitod meg rögtön ajkad a beszédre, hogy elmondd a királyné gyónását, Istenemre mondom, a vízre fognak megnyílni ajkaid! János válasza változtalan maradt: -A pap, akinek Isten zárta be a száját örökké hallgatni fog. A prágai érsek, Johann Jentzeinstein jelentése így végződik: „Vikáriusomnak az oldalát oly súlyosan összeégették, hogy erőszakos halál nélkül is bele kellett volna halnia. Azután a tiszteletre méltó János doktort a nyilvánosság előtt a város utcáin a Moldvához vonszolták. Ott kezét hátrakötötték, a fejét karikában a lábához erősítették, száját kipöckölték, majd a hídról a folyóba lökték; és vízbe fúlt.”

A SZENTEK TISZTELETE

A szentek tisztelete (lat. *cultus sanctorum*) az Isten szentségéből részesedett és hivatalosan szentté avatott személyek tisztelete, a vallásosság erényének tette. A tisztelet legfőbb foka (gör. *hüperdulia*) a Szűzanyát illeti meg, majd utána következik jegyese, Szent József (*protodulia*), majd mindenki más (*dulia*): az Ótestamentum nagy alakjai (Sir 44-50; Zsidó 11-12,1), az apostolok (Ef 3,5) és a mártírok (Jel 3,12), az aszkéták, hitvallók, szent püspökök és rendalapítók, szüzek és özvegyek. A tanítóhivatal az egyházat „nagy jelnek”, természetfölötti jelnek nevezi, mert megvalósul benne Krisztus követése. A szentek tiszteletét jó és üdvös dolognak tartja, lehet kérni közbenjárásukat, és képüket is tiszteli. Kifejezi ezt az egyház liturgiája is a szentekért hálából bemutatott és közbenjárásukat kérő szentmisével.

A szentek a kegyelem győzelmes erejének tanúi, akik Jézust követték és a maguk idején az erények hősiességével tanúskodtak a kegyelem mindenkori jelenvalóságáról. Tiszteletükre lehet kápolnát vagy templomot emelni, s ünnepükre engedélyezhető külön zsoltó és mise. A képek és ereklyék tiszteletét az egyház külön szabályozza, hogy elejét vegye a visszaéléseknek. Ezekon keresztül a tisztelet a szent személynek szól, nem a képnek vagy ereklyének. A szentekben magát Istent dicsőítjük, hiszen az ő kegyelme által váltak tökéletessé. A képeknek összhangban kell állniuk az egyházi hagyománnyal és a vallásos célzattal.

Keleten már a II., Nyugaton a III. sz. óta megülték a mártírok emlékezetét, és sírjukhoz jöttek az Eucharisziát ünnepelni. Később templomokat is emeltek sírjuk fölé. Ennek emléke az oltárköbe épített vértanú-ereklye.

A *boldog* és a *szent* jelző csak az V. század óta használatos. Azelőtt a sírok föliratán inkább csak a tiszteletet fejezték ki ezekkel a szavakkal.

Kultuszuk a népből eredt. A VI. századtól már a pápai jóváhagyás is szokásba jött, a X. századtól pedig szentszéki engedély is kellett a kanonizációhoz.

Krisztus a mennybe fölmene, alleluja, alleluja, egeknek élő Istene! Alle-, alleluja!

FŐPLÉBÁNIÁNK TEMPLOMBÚCSÚI HIRDETÉSEI MÁJUS 16-ÁN

(Húsvét 7. vasárnapja: Urunk mennybemenetele és Nepomuki Szent János)

1./ A magyar egyházban **ma**, húsvét 7. vasárnapján van **Urunk mennybemenetelének ünnepe** áldozócsütörtökről áttéve. Idén ez a nap templomunk védőszentje, **Nepomuki Szent János mártírpap ünnepe, a templom búcsúnapja.**

2./ **A templombúcsún** van az egyik éves **szentségimádási** napunk a két szentmise között **9 órától**, a végén $\frac{3}{4}$ 10-kor Nepomuki Szent János litániáját imádkozzuk.

3./ **A templombúcsú ünnepélyes főpapi korális nagymisé** **ma de. 10 órakor** **Balogh Péter Pius** (gödöllői) **premontrei apát úr végzi.** Előtte $\frac{1}{2}$ 10-től gyóntat.

4./ **A következő hétvégén lesz a Szentlélek eljövetele, piros pünkösd kétnapos parancsolt főünnepe; mindkettőn vasárnapi miserendet tartunk (8, 10 h).**

5./ **Pünkösdhétfőn a karizmák majálisa lesz Máriaremetén:** de. 10 órakor Szentlélek-hívás, tanúságtételek, 11-kor NEK-tájékoztató, végül délben primási nagymise.

6./ Kérjük az adózó kedves Híveket, szíveskedjenek a magyar katolikus egyháznak megajánlani a 0011-es számon jövedelemadójuk 1%-át.

7./ A júniusi *Adoremus* átvehető a sekrestyében.

HETI MISEINTENCIÓK

Szombat	18.30 h	<i>Litánia;</i>	19 h	+Imre édesapa	É	
HÚSVÉT 7. VASÁRNAPJA: Urunk mennybemenetele; Nepomuki János; V. 16.						
8 h	G	Nepomuki Szent János tisztelete és közbenjárása			É	
9 h	H	Csendes szentségimádás; 9.45 h Nepomuki Szt. János litániája			É	
10 h	BPP	A Benkő-, a Mihályi- és a Szabó-család élő és +tagjai			K	
Kedd	18.30 h	<i>Litánia;</i>	19 h	Élő ifj. Kneifel Mihály	É	
Szerda	7 h	A tisztítótűzben szenvedő lelkek	É;	7.30 h	<i>Litánia</i>	É
Csütörtök	18.30 h	<i>Litánia;</i>	19 h	+Mária (1. évf.)	É	
Péntek	7 h	+Sára és Lajos tanárok	É;	7.30 h	<i>Litánia</i>	É
Szombat	18.30 h	<i>Litánia;</i>	19 h	Élő Tüzes Károly (60. szn.)	É	
PÜNKÖSDVASÁRNAP: Boldog báró Apor Vilmos; május 23.						
8 h	G	+Ackermann József és neje Margit, vmint +fiuk, Attila			É	
9 h	G	Szentlélek-litánia			É	
10 h	G	A Szmuriga-család élő és +tagjai			K	

Kiadja a Rákoscabai Főplébánia Bp. XVII. kerület Péceli út 229 Tel: 256-85-32

Megjelenik hetente Felelős kiadó: Galambossy Endre plébános atya

Szerkesztő: rakoscaba.foplebania@gmail.com

rakoscaba.plebania.hu